

Minnesanteckningar för Miljö- och klimatrådet

Tid Torsdagen den 29/2 2020, kl. 18-20

Plats Alceahuset, lokal Drängsjön

Närvarande Enligt bifogad närvarolista

Utses att justera, § 1 Conny Söderström (M)

Sekreterare
Jenny Karlsson

Ordförande
Anne-Li Hilbert

Justerande
Conny Söderström

Närvarolista

Parti	Ledamöter	Närvarande	Ej närvarande	Ersättare
C	Anne-Li Hilbert, ordförande	X		
M	Conny Söderström	X		
V	Golriz Kamangar		X	
	Representanter föreningar/byalag			
	Helena Wänerstrand, Naturskyddsföreningen Österåker	X		
	Maria Olausson, Naturskyddsföreningen Österåker	X		
	Lennart Jöngren, LRF		X	
	Ingela Martinsson, Friluftsförbundet i Österåker	X		
	Jakob Valentin Österåkers scoutkår	X		
	Jonas Bergström, Företagarna i Österåker		X	
	Anders Bengtsson, Trälhavets båtklubb	X		
	Joakim Jonsson, Österåkers sportfiskeklubb		X	
	Jan Höglund, Österåkers sportfiskeklubb		X	
	Cecilia Arvidsson, Orienteringsklubben Österåker		X	
	Bo Hedenstedt, Österåkers hembygds- och fornminnesförening		X	
	Marie Lönnqvist, Svenska kyrkan		X	
	Anne Rosbäck STF Stockholm Nordost		X	
	Övriga närvarande	Funktion		
X	Maria Lindström	Miljö- och hälsoskyddschef		
X	Krister Sernbo	Strategisk planeringschef		
X	Jenny Karlsson	Hållbarhetsstrateg		
X	Melissa Feldtmann	Miljö- och hälsoskyddsinspektör		

Närvarolista 20200220

Parti	Ledamöter	Närvarande	Ej närvarande	Ersättare
C	Anne-Li Hilbert, ordförande	<i>delst</i>		
M	Conny Söderström	<i>es</i>	<i>es</i>	
V	Golriz Kamangar		<i>X</i>	
	Representanter föreningar/byalag			
	Helena Wänerstrand, Naturskyddsföreningen Österåker	<i>sew</i>		
	Maria Olausson, Naturskyddsföreningen Österåker	<i>lllo</i>		
	Lennart Jöngren, LRF		x	
	Ingela Martinsson, Friluftsförbundet i Österåker	<i>im.</i>		
	Anna Roslund, Österåkers scoutkår			
	Jonas Bergström, Företagarna i Österåker			
	Björn Nordbeck , Trälhavets båtklubb	<i>Anders Bengtson AM</i>		
	Joakim Jonsson, Österåkers sportfiskeklubb		x	
	Jan Höglund, Österåkers sportfiskeklubb		x	
	Cecilia Arvidsson, Orienteringsklubben Österåker			
	Bo Hedenstedt, Österåkers hembygds- och fornminnesförening	<i>TB</i>		
	Marie Lönnqvist, Svenska kyrkan			
	Anne Rosbäck STF Stockholm Nordost		x	
	<i>JAKOB VALENTIN KRAMAR, SCOUTERNA DVK</i>			
	Övriga närvarande	Funktion		
X	Jenny Karlsson	Hållbarhetsstrateg		
X	Krister Sernbo	Chef strategiska planeringsavdelningen		
X	Melissa Feldtmann	Miljö- och hälsoskyddsinspektör		
X	Maria Lindström	Miljö- och hälsoskyddschef		

Mötets öppnande och val av justerare

Ordförande Anne-Li Hilbert öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

MKR § 1

Val av justerare

Conny Söderström utses till justerare.

MKR § 2

Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställs med förändringen att punkten om jordbruksmarkens bevarande tas bort, med anledning av att LRF som efterfrågat detta inte har någon representant på mötet. Presentationsrunda runt bordet.

MKR § 3

Miljöövervakning; sjöar, vattendrag och kust i Österåker

Melissa Feldtmann, miljöinspektör på miljö- och hälsoskyddsförvaltningen berättar om miljöövervakning av vatten i Österåker. Presentationen finns att tillgå på länk (<http://app1.osteraker.se/melissa/miljoovervakning>)

Lite sammanfattning av föredraget:

Bland annat berättar Melissa om att Sverige åtagit sig att uppnå miljö kvalitetsnormer (MKN) i våra vattenförekomster. Det innebär att vattnen ska ha god kemisk och ekologisk status senast 2021 eller 2027. Dessa är överlag mycket svåra att uppnå och det gäller även i Österåker, bla allt kustvatten (se PP för mer info).

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen (MHA) har fokuserat på att spåra problemområden och skaffa en bild genom att koppla mätningar till en karta (GIS-databas).

Förutom de mätningar som görs av MHA så gör flera andra instanser mätningar i vattenmiljön tex Roslagsvatten, Svealands kustvattenvårdsförbund, Stockholm vatten och avfall (SVOA) och Länsstyrelsen. Ett problem är att miljö kvalitetsnormerna gällande de giftigaste ämnena bygger på halter i vattenmassan, medan många giftiga ämnen lagras i bottensediment eller lagras i biologiskt material, dvs svårt att hitta dem om man inte mäter i sediment eller biota. I Österåker är de största problemen med föroreningar av fosfor (övergödning), PFOS/PFAS och TBT (miljögifter), PAH:er (tex bensen från bla förbränning av olja/bränsle), koppar och kadmium.

Diskussion: Anders Bengtsson, ordf i TBK påpekar att det är kommunikationsutmaning att kommunen sätter förelägganden om TBT, när det varit bräddning av avloppsvatten till Sätterfjärden. Frågar sig varför kommunen inte gör mer för att förhindra bräddning och att ny bebyggelse tillåts när avloppshanteringen inte verkar fungera för befintlig bebyggelse.

Melissa förklarar att det är två skilda frågor och att hon som inspektör inte kan ta bort förelägganden som har med ett miljöproblem pga att det finns ett annat miljöproblem. Bräddningen 2020 hade mycket med mänskliga faktorn att göra.

Maria från MHA förklarar att MHA är tillsynsmyndighet mot Roslagsvatten, kommunens avfalls- och avloppsbolag och har hanterat ärendet. Avloppsledningssystemen är gamla och uttjänta och utsätts för större tryck nu i Österåker liksom stor del av Sverige. Uppströmsarbetet kan bli bättre tex hur vi som avloppsanvändare ska använda avloppet. Roslagsvatten gör en hel del, var här på ett möte i höstas och berättade specifikt om bräddning.

Conny (M) att en bräddning självklart inte är acceptabel, och att händelsen är polisanmäld. Åtgärder har tagits både efter bräddningen 2014 och nu 2020.

Krister föreslår att Roslagsvatten bör kunna sammanställa vilka åtgärder som gjorts. Det är också en god idé att kommunen i samband med exploatering och detaljplaneprocessen samarbetar ännu tätare med Roslagsvatten som har kunskapen om vilken status avloppsledningsnätet har i olika områden och vilka åtgärder samt kostnader som en uppdatering skulle innebära.

Melissa visar arbete med att kartlägga förorenade områden på land och i vatten. Krister berättar att kommunen arbetar med att ta fram handlingsplan för att uppnå god status i vattendrag. Prioriterar viktigaste åtgärderna. Men mycket av åtgärder som krävs ligger utanför kommunens direkta rådighet, tex samverka med jordbrukare.

Fråga NSF: Hur arbetar kommunen med uppströmsarbete i form av informationskampanjer osv till ALLA invånare? Krister: Det har vi inte bestämt än.

MKR § 4

PFAS i vår omgivning- var står vi?

Melissa Feldtmann berättar om vad PFAS är och var de kommer ifrån, se länk ovan. MHA har tagit prover på PFAS i sjöar och vattendrag. Man kan se att där det har varit en olycka med brandsläckning så finns det PFAS.

PFAS finns även i skidvalla, vattenavvisande kläder m.m. Det finns egentligen inga säkra halter, men vårt vatten som tas från Mälaren har halter som motsvarar bakgrundshalt, dvs så rent som det kan bli.

Norrvatten

<https://www.norrvatten.se/Press/Nyhetsarkiv/nyheter-2019/mycket-laga-halter-av-pfas/>

MKR § 5

Sammanfattning av seminarium om säker användning av båtbottnfärger på fritidsbåtar– Österåkers kommun den 10 februari

Länk till Melissas presentation: <http://app1.osteraker.se/melissa/batseminarium> , se VBK båtsanering 2018.

Berättar hur en båtklubb i Mälaren genomfört borttagning av båtbottnfärg på alla båtklubbens båtar och vilka lärdomar de dragit samt kostnad.

MKR § 6

Tillsyn av marinor och båtklubbar

Melissa berättar att vissa marinor har fått sina första förelägganden som krävs för att åtgärda föroreningar, tex TBT. Behöver få till en nationell avfallslösning, som kan hantera dessa gifter.

MKR § 7

Kort information

a) Beslut om representanter i rådet.

Påminnelse om att lämna in beslut från organisationen om att vara representant i rådet. Går bra att maila.

b) Personalförändringar inom samhällsbyggnadsförvaltningen

Melissa slutar tyvärr i februari. En ersättare med fokus på förorenad mark har rekryterats, samt ytterligare en person som förstärker MHA.

c) Fråga från föregående möte om möjligheter för föreningar att nyttja kommunens lokaler

Maria har tagit upp frågan med kommunledningen. Det är en del praktiska saker som behöver fixas, men det kan bli aktuellt utanför skalskyddet och i biblioteket. Kan inte gynna vissa föreningar så det kommer sannolikt att kosta.

d) Österåkers remissvar över förvaltningsplan för skarv i Stockholms län

Krister informerar att Länsstyrelsen har tagit fram handlingsplan för skarv. I handlingsplanen konstateras att skarv är ett problem för bla vissa rovfiskar som är skarvens huvudföda, och därför ska skarvbeståndet halveras. Ska följa fiskbeståndet runt Östanå och börja med jakt. Kommunen behöver veta hur dessa metoder påverkar, tex om jakt bara flyttar beståndet.

e) Fråga från föregående möte om hur kommunen arbetar med styrning av hållbarhet (social, ekonomisk, ekologisk) i upphandlingar av varor utanför Sverige

Skjuts till nästa möte 28/5 2020.

MKR § 8

Övriga frågor

- Åkermarkens bevarande, skjuts till nästa möte
 - Maria Olausson NSF: Det behövs en plan för kommunens utökade båtliv med 25 000 nya invånare. Tas upp nästa möte.
-

MKR § 9

Nästa möte

Nästa möte är den 28 maj. Maila gärna in önskemål till dagordningen till jenny.karlsson@osteraker.se